

Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки-Скопје, на седницата, одржана на 20.10.2016 година, донесе Одлука за формирање Комисија за оценка и одбрана на магистерскиот труд под наслов **ПОСТИГНУВАЊЕ НА СУШТИНСКА РАМНОПРАВНОСТ ПОМЕЃУ МАЖИТЕ И ЖЕНИТЕ ВИДЕНА ПРЕКУ СТАТУСОТ НА ЖЕНАТА НА РАБОТНОТО МЕСТО**, поднесена од кандидатката Кристина Колозова Антоновиќ, во состав: Доц. д-р Артан Садику, Доц. д-р Калина Лечевска и Доц. д-р Бранимир Јовановиќ.

Комисијата се заблагодарува за укажаната доверба и откако го прегледа магистерскиот труд, на Научниот совет го поднесува следниов:

ИЗВЕШТАЈ

1. Библиографска белешка за кандидатката

Кристина Колозова-Антоновиќ е родена во 1972 година во Република Македонија. Дипломирала на Факултетот за класични студии на Универзитетот Св.Кирил и Методиј во Скопје во 1997 година. Таа работи во Амбасадата на Швајцарија во Македонија како лице одговорно за креирање на програми за поддршка на доброто управување и развојот на демократијата во Македонија. Исто така одговорна е за вклучување на родовиот мејнстриминг во сите програми и проекти финансирани од Швајцарската развојна програма во Македонија

2. Кус опис на трудот

2.1 Предмет на истражувањето на овој труд е како се креираат политиките за еднакви можности на работното место, кои се причинско-последичните релации и причинителите на директна или индиректна дискриминација на жените, кој учествува во тие процеси, чии потреби се земаат предвид и какво е нивното спроведување.

2.2 Структура на трудот

Магистерскиот труд на Кристина Колозова Антоновиќ, **Постигнување на суштинска рамноправност помеѓу мажите и жените видена преку статусот на жената на работното место**, е напишан на 75 страници, од кои 67 се основен текст на тезата, а 8 страници се со библиографски единици т.е. користена литература.

Тезата е составена од следните поглавја:

- Вовед
- Структурни пречки за воведување родова еднаквост
- Пристапи и методи за постигнување на суштинска рамноправност на жените и мажите
- Практична примена на политиките на еднакви можности
- Предизвици за постигнување родова рамноправност во Република Македонија
- Заклучок
- Користена литература

Во Воведот е образложена актуелноста на проблематиката за еднаквоста помеѓу родовите. Позицијата која ја зазема кандидатката е дека еднаквоста помеѓу родовите не треба да се анализира само од перспектива на постоење на регулатива за еднакви можности туку и од аспект на постигнатите резултати. Авторката поставува 11 истражувачки прашања кои во трудот детално ги разработува.

Првото поглавје **Структурни пречки за воведување родова еднаквост** кандидатката го анализира преку повеќе аспекти: статусот на жената во политиките за надминување на сиромаштијата, влијанието на законските реформи на глобално ниво, светските трендови на правото на вработување, улогата на неплатениот труд и родовиот јаз во примањата. Антоновиќ повикувајќи се на постоечките статистики, заклучува дека жените го сочинуваат најголемиот процент од сиромашните во светот. Покрај тоа, политиките за родова еднаквост често се сведуваат само на внесување на зборот „жени“. За да се разберат основите на нерамноправноста помеѓу мажите и жените во сферата на работните односи, неопходно е да се сфати природата на нееднаквоста. Тоа бара запознавање со структурната нерамноправност како што се: репродуктивната улога на жената, товарот на хроничниот недостаток на време, недоволниот пристап до можностите за вработување и другите форми на директна и индиректна дискриминација.

Кандидатката заклучува дека во светски рамки има голем напредок во зголемување на еднаквоста кога станува збор за правото на вработување. Сепак, неплатениот труд, според досегашните истражувања секогаш паѓа на товар на жените иако варира во зависност од социјалните услуги во средината во која живеат. Во однос на родовиот јаз во примањата, авторката посочува дека тој во последните години се намалува, но многу бавно.

Второто поглавје **Пристапи и методи за постигнување на суштинска рамноправност на жените и мажите** ги анализира родовиот мејнстриминг, еднаквите можности, афирмативните акции како и влијанието на социјалните политики врз еднаквоста помеѓу родовите.

Кандидатката го смета родовиот мејнстриминг за иновативен пристап во институционалниот третман на родовите прашања кој зависи од повеќе фактори, како: посветеност кон спроведување на оваа политика, познавање на родовите прашања од страна на креаторите и спроведувачите и особено – политичкиот (идеолошкиот) контекст во кој се создаваат политиките.

Во анализата на влијанието на социјалните политики врз еднаквоста помеѓу родовите, Антоновиќ заклучува на нив влијае зголемувањето на учеството на социјалните трансфери во земји со висок и среден доход.

Во третото поглавје **Практична примена на политиките на еднакви можности** кандидатката најпрвин ги анализира социјалните трансфери за семејствата со деца. При тоа заклучува дека семејствата со деца особено со еден родител (кој најчесто е мајката) се во поголем ризик од сиромаштија, па затоа државите сè повеќе воведуваат политики кои ја олеснуваат. Во поглед на социјалните трансфери за старите лица, за да се намали родовиот јаз во пензиските примања неопходно е да се ревидираат и изменат елементи на двете најшироко прифатени пензиски политики. Во однос на социјалните услуги кои би ја зголемила рамноправноста помеѓу мажите и жените, кандидатката ги анализира здравствените услуги, социјалните услуги за грижа на деца, стари и болни лица како и политиките на еднакви можности на работното место.

Во четвртото поглавје **Предизвици за постигнување родова рамноправност во Република Македонија** Антоновиќ констатира дека и покрај големиот прогрес направен на план на законски решенија и политики кои го третираат прашањето на (не)рамноправност помеѓу мажите и жените, родовиот јаз и родовата нерамноправност континуирано се присутни во општествениот и политичкиот живот. Според направената анализа на законите, Антоновиќ заклучува дека Македонија оди во чекор со глобалниот тренд кој покажува голем напредок во законските реформи кои се однесуваат на правата на жените, но резултатите се далеку од очекуваното.

Во **Заклучокот** кандидатката врз основа на претходно елаборираните ставови заклучува дека патот кон ултимативната еднаквост помеѓу родовите треба да се бара во практичната имплементација на човековите права, стипулирани во меѓународните конвенции и пренесени во националните правни рамки. Сепак, пристапот кон нивното спроведување во реалност треба да се преиспита и да се предложат нови патеки. Треба да се поправат грешките во политиките и практиките кои довеле до очигледен недостаток на социо-економски напредок на жените.

Потоа треба да се адресираат стереотипите и стигмата кои ја спречуваат жената да го оствари својот потенцијал, како во семејството така и во јавниот и професионалниот живот и секако неопходно е да се зајакне дејствувањето и учеството на жените во општествениот и политичкиот живот. Одговор на ова сè уште може да биде ревидираниот пристап кон родовиот мејнстриминг кој како транснационален пристап за подобрување на статусот на жената и промовирање на еднаквост претставува политичка стратегија со цел да создава позитивни промени надвор од т.н. чисто женски политики.

3. Заклучни констатации и предлог

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата заклучи дека магистерскиот труд **Постигнување на суштинска рамноправност помеѓу мажите и жените видена преку статусот на жената на работното место**, поднесен од кандидатката Кристина Колозова Антовиќ дава теоретски придонес во областа на родовите студии.

Трудот придонесува за развивање на мислата во однос на родовите политики од меѓународно ниво па се до нивото на постигнување на родова еднаквост на работното место. Тезите се разработени на начин на кој истите можат лесно да се искористат како препораки за подобрување на еден сет на политики кои влијаат врз родовата еднаквост. Опсежноста на трудот ни нуди увид во целокупниот обем на општествени полиња на политиките преку кои се разоткрива поврзаноста, взаемното влијание и улога на сектори кои навидум не се директно врзани со процесите на постигнување на еднаквост помеѓу мажите и жените. Со тоа, трудот претставува исклучителен придонес кон овие процеси кои се клучни за едно демократско општество во транзиција.

Трудот е структуриран на јасен и прегледен начин и е поткрепен со релевантна библиографија. Со овој труд кандидатката докажува дека ги совладала научно-истражувачките и методолошки постапки во изработката на самостоен научен труд.

Врз основа на увидот на трудот и врз основа на горе изнесениот заклучок, Комисијата позитивно го оценува магистерскиот труд на Кристина Колозова Антовиќ под наслов **Постигнување на суштинска рамноправност помеѓу мажите и жените видена преку статусот на жената на работното место**. Комисијата има чест да му предложи на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки – Скопје да ѝ одобри јавна одбрана на кандидатката Кристина Колозова Антовиќ.

Скопје, 17.11.2016

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНКА И ОДБРАНА:

1. Д-р Артан Садик, доцент, член на Комисијата

2. Д-р Калина Лечевска, доцент, членка на комисијата

3. Д-р Бранимир Јовановиќ, доцент, член на комисијата